Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
16 II 1957
Overgemaakt aan de h.

ML. — 1 coordinatie(s). L. 5566/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 2e januari 1957 door de Minister van Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende reglementering van de kunstmatige inseminatie van het rundvee", heeft de 14e februari 1957 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 2 janvier 1957, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant réglementation de l'insémination artificielle des bêtes bovines", a donné le 14 février 1957 l'avis suivant :

Uit de toelichting door de gemachtigde ambtenaar bij het ontwerp verstrekt, blijkt dat alle handelingen in verband met kunstmatige inseminatie alleen door daartoe speciaal door de Minister van Landbouw erkende provinciale verenigingen voor kunstmatige inseminatie zullen mogen worden verricht. Van deze algemene regel mag slechts worden afgeweken in drie wel bepaalde gevallen.

Artikel 1, eerste lid, van het ontwerp bepaalt nu dat het verboden is handelingen in verband met kunstmatige inseminatie te verrichten, "zonder daartoe door de Minister van Landbouw gemachtigd te zijn". En luidens hetzelfde artikel, derde lid, wordt zulke machtiging slechts verleend "onder de voorwaarden voorzien bij dit besluit".

Volgens de gemachtigde ambtenaar betekent zulks "dat de Koning aan de Minister van Landbouw oplegt slechts machtiging tot kunstmatige inseminatie te verlenen aan erkende provinciale verenigingen en, bij uitzondering, aan hogeschoolinrichtingen en verenigingen van dierenhouders".

Aldus toegelicht, verwart het ontwerp blijkbaar de begrippen "erkenning" en "machtiging".

.../...

Het is duidelijk dat de erkenning van provinciale verenigingen, zoals zij bij de artikelen 3 en 5 van het ontwerp is geregeld, toelating tot het verrichten van de handelingen in verband met kunstmatige insemination impliceert.

Het heeft derhalve geen zin te gewagen van "een machtiging tot kunstmatige inseminatie te verlenen aan erkende provinciale verenigingen".

Daaruit volgt dat het bepaalde in artikel 1, eerste lid, logischerwijze enkel schijnt te slaan op de handelingen in verband met kunstmatige inseminatie, verricht buiten de provinciale verenigingen om, terwijl het bepaalde in hetzelfde artikel 1, derde lid, eenvoudigweg onbegrijpelijk wordt.

Anderzijds maakt de vraag hoe het bepaalde bij artikel 2, eerste lid, in overeenstemming dient te worden gebracht met artikel 1, tweede lid, het geval niet duidelijker.

Om de bedoeling van de Regering, zoals zij door de gemachtigde ambtenaar werd toegelicht, duidelijk tot uiting te brengen, acht de Raad van State het onontbeerlijk de eerste twee artikelen te herwerken zoals in de hiernavolgende tekst wordt voorgesteld.

Voorts zijn bij het ontwerp slechts opmerkingen betreffende de vorm te maken, welke geen commentaar behoeven en voldoende blijken uit de hierna voorgestelde tekst:

.../...

... (Opschrift en inleiding zoals in het ontwerp) ...

Artikel 1.-

Alleen de provinciale verenigingen voor kunstmatige inseminatie, die door de Minister van Landbouw zijn erkend onder de voorwaarden bepaald bij dit besluit, zijn gemachtigd, met het oog op de kunstmatige inseminatie van vaarzen of koeien, zaad te winnen, in voorraad te houden, te verdelen, te verkopen, te koop te bieden of te benutten.

Nochtans kan de Minister van Landbouw, onder door hem te bepalen voorwaarden, de oprichting door hogeschoolinrichtingen toelaten, van centra voor kunstmatige inseminatie, die wetenschappelijk onderzoek ter hand nemen.

Geen enkele toelating is vereist voor het winnen, in voorraad houden of benutten van zaad voor kunstmatige inseminatie, wanneer het te bevruchten vrouwelijk dier en het zaadvoortbrengend mannelijk dier door één zelfde natuurlijk persoon worden gehouden.

Artikel 2.-

Alleen houders van het diploma van doctor in de veeartsenijkunde mogen de bewerkingen vereist voor het winnen, in voorraad houden en benutten van zaad uitvoeren.

.../...

Zij moeten voldoen aan de voorwaarden vastgesteld door de Minister van Landbouw en zijn voorschriften nakomen.

Zij moeten namelijk een genito-pathologisch onderzoek van de te bevruchten dieren uitvoeren en hun bevindingen mededelen volgens de door de Minister van Landbouw vastgestelde regelen.

Artikel 3.-

Met het oog op de inrichting en op de coördinatie van de bewerkingen inzake kunstmatige inseminatie van het rundvee, erkent de Minister van Landbouw in elke provincie een vereniging die "provinciale vereniging voor kunstmatige inseminatie" wordt genoemd.

Artikel 4.-

Deze vereniging wordt opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerken.

De statuten en het huishoudelijk reglement van deze vereniging moeten door de Minister van Landbouw worden goedgekeurd.

Artikel 5.-

De erkenning wordt verleend onder de volgende voorwaarden :

.../...

1° de raad van beheer van de provinciale vereniging moet voor het merendeel en in gelijk aantal samengesteld zijn uit vertegenwoordigers van de volgende instellingen :

- het erkend provinciaal verbond der veeteeltsyndicaten ;
- het erkend provinciaal verbond der veehoudersbonden ;
- de erkende verbonden van verenigingen voor tuberculosebestrijding ;

2° de vereniging moet, naar gelang van de behoeften, in de provincie de werking van een of meer centra voor kunstmatige inseminatie organiseren voor het winnen, bereiden, bewaren en verdelen van het tot kunstmatige inseminatie bestemde zaad ;

3° zij moet zich onderwerpen aan het toezicht van de Minister van Landbouw en zich schikken naar zijn voorschriften en daartoe verbindt zij zich onder meer tot elk van haar vergaderingen de bevoegde rijksveeartsenijkundige inspecteurs en rijksveeteeltconsulenten op te roepen.

Artikel 6.-

Aan de goedkeuring van de Minister van Landbouw zijn inzonderheid onderworpen de beslissingen van de provinciale vereniging betreffende :

1° de uitvoer of invoer van zaad ;

.../...

2° de oprichting van centra voor kunstmatige inseminatie ;

3° de aanwijzing van de doctor in de veeartsenijkunde die met de leiding van een centrum is belast, alsmede van de aan een centrum verbonden universitair gediplomeerde technici ;

4° de keuze van de zaadvoortbrengende stieren ;

5° de vaststelling van de vergoedingen die de houders van de te bevruchten vaarzen en koeien moeten betalen ;

6° de aankoop van onroerende goederen.

Artikel 7.-

De Minister van Landbouw kan verenigingen van veehouders machtigen keurstieren die hun toebehoren, te gebruiken voor de bevruchting van hun veebeslag door middel van de techniek der kunstmatige inseminatie.

In dit geval moeten de zaadvoortbrengende stieren op een erkend centrum worden geplaatst. Het personeel hiervan zorgt voor het winnen, bereiden, bewaren en verdelen van het door deze stieren voortgebrachte zaad.

.../...

Artikel 8.-

Bij iedere erkende vereniging wordt een foktechnische commissie van advies opgericht, belast met de studie der foktechnische vraagstukken eigen aan de kunstmatige inseminatie in de betrokken provincie, in samenwerking met het erkend provinciaal verbond der veeteeltsyndicaten en volgens de richtlijnen van de Minister van Landbouw.

Deze commissie bevat, behalve de rijksveeteeltconsulent en een in de erfelijkheidspathologie van de voortplanting gespecialiseerd doctor in de veeartsenijkunde, aangewezen door de Minister van Landbouw :

1° twee leden van de vereniging, speciaal voor deze functie aangeduid omwille van hun foktechnische kennis ;

2° een lid afgevaardigd door het erkend provinciaal verbond der veeteeltsyndicaten ;

3° een lid afgevaardigd door het erkend provinciaal verbond der veehoudersbonden.

Deze leden worden benoemd door de Minister van Landbouw, op voordracht van een lijst met het dubbel van het aantal te benoemen leden :

- door de raad van beheer van de provinciale vereniging voor kunstmatige inseminatie voor de leden aangewezen onder 1° hierboven ;

- door het erkend provinciaal verbond der veeteeltsyndicaten voor het lid aangewezen onder 2° hierboven ;

.../...

- door het erkend provinciaal verbond der veehoudersbonden voor het lid aangewezen onder 3° hierboven.

Het mandaat der leden duurt vier jaar; het kan hernieuwd worden.

Artikel 9.-

Onverminderd het bepaalde in artikel 6, 4°, moet de keuze van de zaadvoortbrengende stieren. door de beheerraad van de provinciale vereniging voor kunstmatige inseminatie gedaan worden volgens de hierna aangeduide procedure, waarvan de chronologische volgorde door de beheerraad mag worden gewijzigd :

1° de bevoegde rijksveeteeltconsulent wordt belast met het verzamelen van de gegevens betreffende de eigenschappen van de stieren, die eventueel in aanmerking kunnen komen voor de kunstmatige inseminatie van vaarzen en koeien uit de verschillende streken van de provincie ;

2° de lijst van deze stieren wordt toegezonden aan de directeur van het betrokken centrum, die het sanitair onderzoek en de ontleding van het zaad doet verrichten ;

3° de uitkomsten van dit onderzoek worden toegezonden aan de bevoegde rijksveeteeltconsulent en rijksveeartsenijkundigeinspecteur ;

4° de stieren die voldaan hebben aan de sanitaire vereisten en aan het zaadonderzoek worden vervolgens onderworpen aan een onderzoek van de foktechnische commissie van advies, die haar besluiten aan de raad van beheer doet toekomen.

.../...

Artikel 10.-

In de centra die afhangen van de provinciale verenigingen, mag de kunstmatige inseminatie slechts worden uitgevoerd met stieren die althans aan de hierna volgende voorwaarden voldoen :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 11, behoren tot het ras of tot een der rassen, erkend voor de zone waarin het centrum werkt;

2° ingeschreven zijn in de stamboeken van het ras waartoe zij behoren ;

3° een vastgestelde afstamming hebben, waarin de rendementen het minimum bereiken, vastgesteld door de Minister van Landbouw, het nationaal verbond der veeteeltsyndicaten en het technisch comité voor veeteelt gehoord ;

4° vanaf een door de Minister van Landbouw vast te stellen datum, het nationaal verbond der veeteeltsyndicaten gehoord, aan het onderzoek op de afstamming volgens de voorschriften van de Minister van Landbouw hebben voldaan ;

5° voldoen aan de gezondheidsvereisten vastgesteld door de Minister van Landbouw.

Artikel 11.-

Veehouders die vaarzen of koeien fokken welke, hoewel tot een in België officieel erkend ras behorend, niet tot het ras behoren dat officieel erkend is voor de zone waarin hun bedrijf gelegen is, kunnen zaad bekomen van stieren, van hetzelfde ras als deze vaarzen of koeien, indien hun bedrijf als "bedrijfseilandje" wordt erkend door de Minister van Landbouw of door een door hem daartoe gemachtigd ambtenaar.

.../...

Deze erkenning wordt niet verleend dan voor zover het betrokken bedrijf, wat het rundvee betreft, slechts dieren van een enkel ras bevat, of althans voor zover de exploitant zich verbindt slechts dieren van dit ras te houden binnen een tijdperk van maximum drie jaar, te rekenen van de datum van de erkenning, en dat op deze datum minstens één derde van zijn fokrijp vrouwelijk veebeslag reeds tot dit ras behoort.

Het zaad bestemd voor de inseminatie in bedoelde erkende "bedrijfseilandjes" moet geleverd worden door de provinciale vereniging voor kunstmatige inseminatie van de provincie waarin dit bedrijf gelegen is, hetzij de vereniging een stier van dit ras bezit, hetzij ze gepast zaad heeft verkregen vanwege een andere provinciale vereniging voor kunstmatige inseminatie. De provinciale verenigingen zijn ertoe gehouden aan aanvragen om zaad gevolg te geven.

Artikel 12.-

Een "nationaal comité voor kunstmatige inseminatie van het rundvee" wordt bij het Ministerie van Landbouw opgericht. Het omvat een aantal specialisten en vertegenwoordigers van de veeteeltverenigingen en de landbouwverenigingen.

.../...

Van dit comité maken van ambtswege deel uit : de directeur-generaal die de Veeteeltdienst en de Veeartsenijkundige Dienst in zijn bevoegdheid heeft, de hoofden van deze twee diensten, alsmede de directeur van het laboratorium voor diagnose en veeartsenijkundig onderzoek.

De samenstelling van dit comité wordt bij ministerieel besluit vastgesteld.

Het "nationaal comité voor kunstmatige inseminatie" heeft als opdracht de Minister van Landbouw advies te geven over de goede technische uitvoering van de methode en over de werking van de instellingen die ermede belast zijn. Het comité onderzoekt alle vraagstukken betreffende de kunstmatige inseminatie die de Minister van Landbouw hem voorlegt.

Artikel 13.-

De toelagen die kunnen verleend worden om de kunstmatige inseminatie van het rundvee aan te moedigen, worden bij ministerieel besluit geregeld.

Artikel 14.-

Overtreding van de artikelen 1 en 2 van dit besluit wordt opgespoord, vastgesteld en gestraft overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 juni 1956 betreffende de verbetering van de rassen van voor de landbouw nuttige huisdieren.

.../...

Artikel 15.-

Opgeheven worden :

1° het besluit van de Regent van 18 juli 1946 betreffende de kunstmatige bevruchting van de huisdieren ;

2° het ministerieel besluit van 25 maart 1948 betreffende de inrichting van de kunstmatige inseminatie van het rundvee, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 10 september 1951.

Artikel 16.-

Onze Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te ,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Landbouw,

Des explications fournies par le fonctionnaire délégué, il résulte que toutes les opérations afférentes à l'insémination artificielle ne pourront être pratiquées que par des associations provinciales de l'insémination artificielle agréées à cet effet par le Ministre de l'Agriculture. Cette règle générale ne souffre de dérogation que dans trois cas bien déterminés.

Or, l'article 1er, alinéa 1er, du projet dispose qu'il est interdit de procéder à certaines opérations afférentes à l'insémination artificielle"sans y être autorisé par le Ministre de l'Agriculture". Aux termes du même article 1er, alinéa 3, cette autorisation n'est accordée que "dans les conditions prévues par le présent arrêté".

Selon le fonctionnaire délégué, cette règle implique que le Roi prescrit au Ministre de l'Agriculture de n'accorder une autorisation de procéder à l'insémination artificielle qu'à des associations provinciales agréées et, exceptionnellement, à des établissements universitaires et à des associations de détenteurs de taureaux.

Compte tenu de ces explications, il s'avère que le projet confond les notions d'agréation et d'autorisation.

Il est évident que l'agréation d'associations provinciales, telle qu'elle est réglée par les articles 3 et 5 du projet, implique l'autorisation de procéder aux opérations afférentes à l'insémination artificielle.

.../...

On ne peut dès lors, en toute logique, dire "qu'une autorisation d'insémination artificielle sera accordée à des associations provinciales agréées".

Il s'ensuit que logiquement la disposition de l'article 1er, alinéa 1er, ne paraît viser que des opérations afférentes à l'insémination artificielle accomplies sans intervention des associations provinciales, la disposition de l'alinéa 3 du même article devenant ainsi parfaitement incompréhensible.

D'autre part, la question de savoir comment la disposition de l'article 2, alinéa 1er, peut se concilier avec l'article 1er, alinéa 2, n'est pas de nature à simplifier le problème.

Pour mieux faire ressortir les intentions du Gouvernement telles qu'elles ont été exposées par le fonctionnaire délégué, le Conseil d'Etat estime nécessaire de refondre le texte des deux premiers articles, tel qu'il sera proposé ci-après.

En outre, le projet appelle quelques remarques de pure forme qui ne nécessitent aucun commentaire et ressortent du texte ci-après :

Article 1er.-

Seules les associations provinciales d'insémination artificielle, qui sont agréées par le Ministre de l'Agriculture dans les conditions prévues au présent arrêté, sont autorisées à recueillir, à détenir, à distribuer, à vendre, à offrir en vente ou à mettre en oeuvre, du sperme en vue de l'insémination artificielle de génisses ou de vaches .

.../...

Néanmoins, le Ministre de l'Agriculture peut, dans les conditions qu'il détermine, autoriser la création par des établissements universitaires, de centres d'insémination artificielle qui poursuivent un but de recherche scientifique.

Aucune autorisation n'est requise pour la récolte, la détention ou l'emploi du sperme en vue de l'insémination artificielle, lorsque l'animal femelle à inséminer et l'animal mâle producteur du sperme sont détenus par une même personne physique.

Article 2.-

Seuls les titulaires du diplôme de docteur en médecine vétérinaire pourront procéder aux opérations nécessaires à la récolte , la détention et l'emploi de sperme.

Ils devront répondre aux conditions fixées par le Ministre de l'Agriculture et se conformer à ses instructions.

Ils devront, notamment, procéder à un examen génito-pathologique des bêtes à inséminer et communiquer leurs constatations selon les règles établies par le Ministre de l'Agriculture

... (la suite comme au projet du Gouvernement, sauf l'article 5, 3, où il convient de dire:"elle doit se soumettre au contrôle et se conformer aux instructions ") ...

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. SUETENS, eerste-voorzitter,
Messieurs : premier président,

G. VAN BUNNEN, raadsheren van State,
K. MEES, conseillers d'Etat,

L. FREDERICQ, bijzitters van de afdeling wetgeving,
F. DUCHENE, assesseurs de la section de législation,

R. DECKMYN, griffier.
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS. Het verslag werd uitgebracht door de H. F. DEBAEDTS, substituut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) R. DECKMYN.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS. Le rapport a été présenté par M. F. DEBAEDTS, substitut.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.